Dosarul nr.1r-640/23 Judecătoria Străşeni,
sediul Central
1-23078915-02-1r-30112023 Judecător
Dorina Croitor

D E C I Z I E

21 februarie 2024 mun.
Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială
Judecători: Igor Chiroşca și Denis
Băbălău

examinând în şedinţă de judecată, fără prezența părților, recursul procurorului în Procuratura raionului Străşeni, Cezar Țaca declarat împotriva sentinței Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 08.11.2023 în cauza penală privind condamnarea lui

Cotelea Ion a.n. *****, originar și domiciliat în *****, str. *****, de naţionalitate moldovean, cetăţean al Republicii Moldova, celibatar, nu are persoane la întreținere, posedă limba de stat, studii medii incomplete, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, nu deține grad de dizabilitate, pe caz nu a fost reținut sau arestat, fără antecedente penale, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.190 alin.1 și 186 alin.2 Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei penale în instanța de recurs: 30.11.2023-21.02.2024.

Colegiul penal asupra recursului,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 08.11.2023, Cotelea Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin.1 și art. 186 alin.2 lit. c) și d) Cod penal și conform Legii, prin aplicarea prevederilor art. 79, art.80[1] alin.1 Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează: pe art. 190 alin.1 Cod penal sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 90 (nouăzeci) ore, pe art. 186 alin.2 lit. c) și d) Cod Penal sub formă muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 (o sută patruzeci) ore. În baza art. 84 alin. 1 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Cotelea Ion pedeapsa definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (o sută șaizeci) ore. Obligat inculpatul Cotelea Ion ca în termen de cinci zile

de la intrarea sentinţei în vigoare să se prezinte la Biroul de probaţiune Străşeni pentru a fi luat la evidenţă în scopul supravegherii executării pedepsei. A fost aplicată în privinţa inculpatului Cotelea Ion măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara, menţinând-o până la intrarea sentinţei în vigoare. Încasat din contul inculpatului Cotelea Ion, în contul părții civile Sîrcu Ștefan prejudiciul material în mărime de 8000 (opt mii) lei.

Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Cotelea Ion, la data de 15.03.2023, în jurul orei 18:00, aflându-se în centrul *****, în apropiere de farmacia „Familiei", acționând cu intenție directă, urmărind scopul de cupiditate, exploatând relația de prietenie existentă între el și Roșca Cristian și prin inducerea în eroare a ultimului, prezentându-i ca adevărată o faptă mincinoasă, i-a solicitat acestuia să-i transmită telefonul mobil pentru a efectua un apel telefonic, după care a sustras telefonul mobil „Xiaomi Redmi 10", astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu în mărime de 2600 lei.

Acţiunile lui Cotelea Ion au fost calificate de acuzatorul de stat în temeiul infracţiunii prevăzută de art. 190 alin.1 Cod penal, escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere și inducere în eroare.

Tot el, în perioada cuprinsă între 21.03.2023 până la 22.03.2023, acționând cu intenție directă, urmărind scopul de cupiditate, a pătruns în gospodăria lui Sîrcu Ștefan, situată în *****, str. Elena Alistar 13 și a sustras pe ascuns din beciul gospodăriei un motoferăstrău de model „Hammer" la preț de 2000 lei și o barcă gonflabilă la preț de 6000 lei, cauzându-i astfel părții vătămate daune în proporții considerabile în mărime de 8000 lei.

Acţiunile lui Cotelea Ion au fost calificate de acuzatorul de stat în temeiul infracţiunii prevăzută de art.186 alin.2 lit. c) și d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile

În ședința de judecată a primei instanțe, inculpatul Cotelea Ion a înaintat cerere privind examinarea cauzei penale în baza prevederilor art.364[1] Codul de procedură penală, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe motiv că, înțelege în ce este învinuit și recunoaște integral vinovăția în cele incriminate, cererea nominalizată fiind susținută integral de către avocat. Instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată în baza art.364[1] Codul de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, procurorul în Procuratura raionului Străşeni, Cezar Țaca a declarat recurs în termen, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 08.11.2023, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-l recunoaște pe Cotelea Ion vinovat de săvârșirea infracțiuni prevăzute

de art. 190 alin.1 și art. 186 alin.2 lit.c) și d) Cod penal și a-i stabili pedeapsa după cum urmează: pe art. 190 alin.1 Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri; pe art. 186 alin.2 lit. c) și d) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri. A-i aplica inculpatului Cotelea Ion conform art.84 alin.1 Cod penal, prin cumul parțial pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

În motivarea recursului procurorul a invocat faptul că, pedeapsa aplicată inculpatului Cotelea Ion nu este una echitabilă, aceasta nu-și va atinge scopul, adică nu va influența asupra corectării și reeducării vinovatului.

Menționează că, instanta de judecată nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de faptul că anterior în privința acestuia, în cauza penală nr. ***** a fost dispusă încetarea urmăririi penale din motivul că persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.2 Cod penal. Totodată la moment pe rolul instantei de fond se află mai multe cauze penale pornite în baza art. 186 Cod penal, unde inculpatul Cotelea Ion se află în stare de arest preventiv, iar la aplicarea măsurii date instanta de judecată a ținut cont de riscul iminent de prevenire a săvârșirii unor noi infracțiuni reieșind din numărul infracțiunilor săvârșite.

Indică, că atingerea scopului pedepsei penale în privința inculpatului poate fi realizată exclusiv prin privarea de libertate a acestuia, întrucât din materialele acumulate s-a stabilit că inculpatul a demonstrat un comportament incorigibil exprimat prin săvârșirea în mod repetat a faptelor infracționale.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor formulate în recurs, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul declarat de procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Cezar Țaca, cu casarea sentinței în partea individualizării pedepsei penale, cu dispunerea rejudecării cauzei penale, în această parte, de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.437 alin. l pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentinţele pronunţate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Conform art.448 Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Conform art.449 alin.(1), pct. 2), lit. b), d) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului; sau, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, conform art. 364[1] Cod de procedură penală, (1) Pînă la începerea cercetării judecătoreşti, inculpatul persoană fizică poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaşte săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu şi solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (...) (10) Sentinţa adoptată în condiţiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. Partea vătămată poate ataca cu recurs sentinţa, invocând doar erorile procesuale.

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, urmând a accepta constatarea de fapt stabilită de instanța de fond. Mai mult decât atât, Colegiul reține că, această cauză a fost judecată în procedura simplificată, reglementată de art.364[1] Codul de procedură penală, potrivit căreia judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele aşa cum acestea sunt menționate în rechizitoriu. Alegerea de către inculpat, până la începerea cercetării judecătorești în instanța de fond, a procedurii prevăzute de art.364[1] Codul de procedură penală, stabilește și limitele eventualelor recursuri împotriva sentinței adoptate, în care pot fi invocate doar erorile procesuale şi/sau măsura de pedeapsă stabilită.

Potrivit art.364[1] alin. (1) Codul de procedură penală, recunoașterea celor săvârșite de inculpat vizează totalitatea faptelor reținute în sarcina acestuia, inclusiv prejudiciul consemnat de procuror în rechizitoriu, ca fiind cauzat prin comiterea infracțiunii imputate. Colegiul penal reține că, fiind verificată legalitatea acceptării de către instanța de fond a procedurii simplificate, în primul set al procedurilor, aceasta a fost recunoscută ca legală, ceea ce presupune că nu a fost afectată de careva erori procesuale.

Drept urmare, în cel de-al doilea set al procedurilor, Colegiul penal, ținând cont de faptul că probatoriul administrat la faza de urmărire penală care a fost acceptat de către inculpat, și pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție a inculpatului, detaliat sunt redate în conținutul sentinței de condamnare, se

conchide inutilitatea expunerii lor repetate, cu atât mai mult că sentința în această parte nu poate fi contestată.

Din textul recursului declarat, problema dedusă judecății în respectiva cauză vine în raport cu individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului Cotelea Ion și anume, se solicită prin recursul procurorului stabilirea unei pedepse mai aspre sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

Una din regulile de bază la examinarea recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, este că instanța de recurs, la judecarea recursului nu poate emite o nouă hotărâre, care ar avea ca efect agravarea situației inculpatului. În acest context, Colegiul Penal atestă că, prin cerințele formulate în cererea de recurs, acuzatorul de stat solicită agravarea situației inculpatului Cotelea Ion, respectiv, instanța de recurs, reieșind din prevederile art.449 alin.(1), pct. 2), lit. b) Codul de procedură penală, este limitată în pronunțarea unei soluții dacă recursul procurorului este pasibil de a fi admis, prerogativa agravării situației inculpatului, fiind de competența exclusivă a instanței de fond, în urma remiterii cauzei la rejudecare.

Conform art.449 alin.(1) pct.2), lit. d) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanţa admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral şi dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Astfel, instanța de recurs, reieșind din limitele judecării recursului, va admite recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023, în baza art.449 alin.1 pct. 2) lit. d) Codul de procedură penală, cu casarea parțială a hotărârii atacate în partea individualizării pedepsei penale şi dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată, inclusiv deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art.7 alin.(1) Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art.61 alin.(1)-(2) Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Conform art.75 alin.(1)-(2) Codul penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiunii i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța ține cont de prevederile art.7, art.61, art.75 Codul penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Colegiul penal statuează că pedeapsa stabilită de către instanţa de fond nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât de către inculpat, precum şi de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

Prin urmare, în viziunea instanţei de recurs, fapta comisă de inculpat prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la relațiile patrimoniale, prima instanță urma să țină cont de gravitatea infracțiunilor comise, inclusiv de faptul că prejudicierea relaţiilor patrimoniale legate de bunurile materiale și/sau dreptul de proprietate, reprezentă una din cele mai importante probleme, cu atât

mai mult că escrocheria și furtul capătă noi forme şi dimensiuni. Respectiv, în asemenea situaţii pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unei pedepse reale cu executare, atât cu caracter general de prevenție cât și cu caracter concret, pentru a nu fi admise pe viitor săvârşirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracţiuni.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că prima instanță nu a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice şi psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârşirii faptei prejudiciabile şi după săvârşirea acesteia, în timpul judecății (aspectele social-psihologice, cum ar fi caracteristică nesatisfăcătoare, faptul că anterior în privința acestuia, în cauza penală nr. ***** a fost dispusă încetarea urmăririi penale din motivul că persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.2 Cod penal. Totodată la moment pe rolul instantei de fond se află mai multe cauze penale pornite în baza art. 186 Cod penal, unde inculpatul Cotelea Ion se află în stare de arest preventiv, comiterea în mod repetat a faptelor contravenționale (procurarea ori păstrarea ilegală de droguri, precursori, etnobotanice și a analogilor acestora, sustragerea în proporții mici din avutul proprietarului (f.d.85), care în ansamblu denotă faptul că Cotelea Ion ar fi o persoană predispusă de a comite fapte ilegale, care nu a păşit pe calea corijării, continuându-și calea infracțională.

La caz, pedepsele stabilite anterior nu au fost capabile să atingă unul din scopurile pedepsei penale – prevenirea comiterii unei noi infracțiuni de către făptuitor. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului Cotelea Ion nu este corect individualizată, nu este proporțională cu gravitatea infracțiunilor săvârşite, şi nu poate atinge scopul pedepsei penale.

Prin urmare, prin prisma ansamblului de împrejurări ale speței, Colegiul penal statuează că modalitatea de individualizare pedepsei stabilită de către instanța de fond, nu este echitabilă, nu corespunde limitelor stabilite de norma pentru care inculpatul a fost diferit justiției, motiv pentru care, nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni atât de către inculpat, cât şi de alte persoane.

La rejudecarea cauzei penale instanța de fond urmează să stabilească pedeapsa, reieșind din prevederile art.75 Codul penal, prin aplicarea procedeului de adaptare a naturii şi cuantumului sancțiunii la infracțiunea săvârșită şi persoana infractorului, la aptitudinea acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei, cu aplicarea sancțiunii efective, proporționale şi convingătoare, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală,

întemeiată şi motivată, pronunțând-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023, în partea individualizării pedepsei penale și de a remite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Cu referire la limitele rejudecării, Colegiul penal reține că, având în vedere conținutul prevederilor art. 451 și 436 Cod de procedură penală, instanța de fond, primind prezenta cauză spre examinare, va fi în drept să se expună doar asupra individualizării pedepsei penale, adică exact în partea în care sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023 a fost casată.

În rest, sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023, din momentul pronunțării prezentei decizii, are puterea lucrului judecat în partea survenirii răspunderii penale a inculpatului Cotelea Ion, deci a condamnării publice a acestuia, în numele legii, pentru faptele prevăzute de art.art.186 alin.2 lit.c), d) și 190 alin.1 Cod penal.

Pe cale de consecință, circumstanțele de fapt și cele de drept, constatate prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023, în calitate de temei real și juridic al răspunderii penale, precum și existența sau lipsa temeiurilor de liberare de răspundere penală, nu mai pot fi reevaluate de către instanța de rejudecare.

Soluția dată se impune din raționamentele art. 50 Cod penal, potrivit căruia, „se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvîrşit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrîngere prevăzute de lege”. Or, din conținutul acestei prevederi se deduce că, pedeapsa penală, în calitate de măsură de constrângere, nu este un element constitutiv al răspunderii penale, ci o consecință a survenirii acesteia, nu întotdeauna obligatorie.

În conformitate cu art.447-449 alin.(1), pct. 2) lit. b), d) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Se admite recursul procurorului în Procuratura raionului Strășeni, Cezar Țaca declarat împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 08.11.2023, casează parțial sentința, în partea individualizării pedepsei penale, și remite cauza la rejudecare, în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Se mențin celelalte dispoziții ale sentinței.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Alexandru Spoială

Judecători Igor Chiroșca

Denis Băbălău